

VASSBREKKA KRAFT AS
c/o Norsk Vannkraft, Nøstegaten 44
5011 BERGEN

Vår dato: 29.10.2024

Vår ref.: 202408735-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Vedtak om overtredelsesgebyr – Ulovlig bygging av nettilknytning til Vassbrekka kraftverk, Sunnfjord kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ilegger Vassbrekka Kraft AS et overtredelsesgebyr på kr 1 000 000 for ulovlig bygging av nettilknytning til Vassbrekka kraftverk i Sunnfjord kommune.

1 Vedtak

NVE ilegger Vassbrekka Kraft AS et overtredelsesgebyr for brudd på energiloven § 3-1 for ulovlig bygging av nettilknytning til Vassbrekka kraftverk i Sunnfjord kommune. Vassbrekka Kraft AS har bygget anlegget uten anleggskonsesjon etter energiloven.

- Overtredelsesgebyret er fastsatt til kr 1 000 000.
- Faktura blir tilsendt.
- Ved forsinket betaling kan Statens innkrevingsentral kreve rente etter forsinkelsesrenteloven. Dette følger av lov om Statens innkrevingsentral § 7.

Vedtaket har hjemmel i energiloven § 10-7¹.

2 Beskrivelse av saken

NVE ga 08.06.2016 Vassbrekka Kraft AS konsesjon etter vannressursloven § 8 til bygging av Vassbrekka kraftverk i Sunnfjord kommune i Vestland fylke². Ifølge konsesjonssøknaden skulle områdekonsesjonær, tidligere Sunnfjord Energi AS, stå for bygging og drift av nettilknytningen til kraftverket. I et slikt tilfelle er det ikke nødvendig med egen anleggskonsesjon etter energiloven.

Vassbrekka Kraft AS søkte 09.07.2020³ om anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 for å bygge, eie og drive nettilknytning av Vassbrekka kraftverk. I søknaden fremkommer det at

¹ Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) LOV-1990-06-29-50

² NVE ref. 200805458-27

³ NVE ref. 202008074-1

det er inngått avtale med områdekonsesjonær (BKK Nett AS) om at Vassbrekka Kraft AS selv skulle stå for bygging og drift av kabelen frem til nettstasjonen Botnen.

Nettilknytningen omfatter en ca. 750 meter lang 22 kV jordkabel fra kraftverket til nettstasjonen Botnen. Kabelen planlegges lagt i 50 meter utmark og vil ellers følge eksisterende vei. Uten den omsøkte kabelen vil det ikke være mulig å få elektrisk kraft fra Vassbrekka kraftverk på strømmettet. Vassbrekka Kraft AS opplyste også i søknaden at de ønsket å legge til rette for en fremtidig økning i installert effekt, utover de 7,7 MW de fikk konsesjon til i vedtaket av 08.06.2016.

I forbindelse med behandlingen av søknaden etterspurte NVE blant annet informasjon om nødvendige tilhørende elektriske anlegg, herunder generator og transformator, i e-post av 27.11.2020⁴. NVE mottok utfyllende opplysninger i e-post av 10.02.2021⁵. Der står det blant annet at: *«kabel er nedgravd som midlertidig anlegg og innafor BKK Nett AS sin områdekonsesjon. Dette arbeidet vart gjort i samband med BKK Nett si opprusting av linja frå Botnen til Tefre sekundærstasjon»*. I brev sendt fra Vassbrekka Kraft AS til Sunnfjord kommune 04.02.2021, opplyser Vassbrekka Kraft AS at det nå er «etablert jordkabel mellom kraftstasjon og tilknytningspunktet ved Botnen».

NVE viser til energiloven § 3-1, hvor det står at blant annet anlegg for overføring av elektrisk energi med høy spenning, ikke kan bygges, eies eller drives uten konsesjon.

NVE ga 14.06.2021 anleggskonsesjon til Vassbrekka Kraft AS⁶. Gjennom tildeling av anleggskonsesjonen til Vassbrekka Kraft AS er lovlig tilstand gjenopprettet.

Vassbrekka Kraft AS sine merknader til varselet

NVE sendte varsel til Vassbrekka Kraft AS i brev av 14.06.2021⁷ om at vi vurderte å ilegge overtredelsesgebyr for bygging av elektriske anlegg uten konsesjon etter energiloven § 3-1. Vassbrekka Kraft AS uttalte seg til varselet i brev av 13.01.2022⁸. På grunn av et lenger opphold i saksbehandlingen, ble det sendt ut et nytt og oppdatert varsel 21.05.2024⁹, som de har uttalt seg til i e-post av 11.06.2024¹⁰. I uttalelsen viser de til at Norsk Vannkraft AS har overtatt 100 % av eierskapet i Vassbrekka Kraft AS. Utover det viser de til uttalelsen av 13.01.2022.

Vassbrekka Kraft AS skriver at byggestrøm til anlegget ble etablert i samsvar med avtale og føringer gitt av områdekonsesjonær. De skriver at med bakgrunn i usikkerheten knyttet til når saken vil bli ferdigbehandlet av NVE, kontaktet de i oktober 2020 områdekonsesjonær for å finne en løsning hvor de fikk lagt kabel for byggestrøm, slik at de kunne fase ut aggregatdriften. De skriver videre at de vurderte provisorisk kabel oppå bakken, men på grunn av blant annet jordbruk, beitedrift og HMS var en slik løsning ikke aktuelt.

⁴ NVE ref. 202008074-2

⁵ NVE ref. 202008074-3

⁶ NVE ref. 202008074-4

⁷ NVE ref. 201903441-9

⁸ NVE ref. 201903441-11

⁹ NVE ref. 202408735-1

¹⁰ NVE ref. 202408735-2

Det ble lagt derfor kabel langs eksisterende vei og innenfor inngrepsområdet. Alle aktuelle parter, herunder kommunen, var orientert. Vassbrekka Kraft AS understreker at de som utbygger fulgte de krav og retningslinjer som ble satt av områdekonsesjonær, og at kabelen ble spenningsatt av områdekonsesjonær.

2.1 Om bruk av områdekonsesjon

NVE ble i 2020 gjort oppmerksom på en praksis der det kunne se ut til at andre selskaper enn områdekonsesjonæren benyttet seg av områdekonsesjonen i påvente av konsesjonsbehandling.

Etter NVEs mening bryter en slik praksis med forutsetningene for områdekonsesjonsordningen, da områdekonsesjonær bare kan bygge elektriske anlegg den selv skal eie og drive.

NVE ba i brev av 22.04.2021¹¹ BKK Nett AS redegjøre for alle tidligere tilfeller etter 01.01.2019 hvor aktører har fått aksept av dem til å etablere midlertidig elektriske anlegg i medhold av deres områdekonsesjon i påvente av gyldig anleggskonsesjon. BKK Nett AS skriver i sitt svar i brev av 12.05.2021¹² at det er etablert nettilknytning til Vassbrekka kraftverk i Sunnfjord kommune på BKK Netts områdekonsesjon, tidligere Sunnfjord Energi. De skriver videre at dette er en sak som beklageligvis ikke har blitt håndtert i samsvar med det som er BKK Netts gjeldende praksis.

BKK Nett AS skriver i sin redegjørelse at Vassbrekka Kraft AS ble informert om at de måtte søke anleggskonsesjon for egne høyspentanlegg, og at de sendte inn søknad juli 2020. De skriver videre at det hastet for utbygger å få lagt kabel før det ble vinter og tele i bakken høsten 2020. Utbygger forespurte derfor om de kunne legge kabel på BKK Netts områdekonsesjon, slik som opprinnelig var planlagt og som framgikk av konsesjonssøknaden i 2008¹³. Siden alle øvrige tillatelser var gitt, og det basert på signal fra NVE var forventet at konsesjon snarlig ville være på plass, ga BKK Nett AS tillatelse til å legge kabelen på deres områdekonsesjon. Kabelen ble lagt desember 2020 og spenningsatt i slutten av februar 2021.

3 NVEs vurdering

3.1 Rettsregler som er brutt

NVE viser til beskrivelsen av saken over og varslene. Vi legger til grunn at det aktuelle anleggsarbeidet er utført som ledd i å etablere det omsøkte jordkabelanlegget, og at det er konsesjonspliktig. NVE mener derfor at Vassbrekka Kraft AS har etablert elektriske anlegg uten konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE mener at Vassbrekka Kraft AS har brutt energiloven § 3-1. Energiloven § 3-1 første ledd første punktum sier at:

¹¹ NVE ref. 202002364-12

¹² NVE ref. 202002364-13

¹³ NVE ref. 200805458-1

«Anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi, kan ikke bygges, eies eller drives uten konsesjon.»

Energiloven § 1-3 definerer elektrisk anlegg som elektrisk utrustning og tilhørende bygningstekniske konstruksjoner for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi. Energilovforskriften § 3-1 fastslår at elektriske anlegg med spenning over 1000 volt vekselstrøm/1500 volt likestrøm er konsesjonspliktige.

NVE mener det foreligger et klart objektive brudd på kravet om at man må ha konsesjon etter energiloven § 3-1 før bygging av elektriske anlegg.

3.2 Hjemmel og vilkår for overtredelsesgebyr

Hjemmelen for at NVE kan ilegge overtredelsesgebyr er energiloven § 10-7. Det følger av energiloven § 10-7 at det kan ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven. Energiloven § 10-7 første ledd sier at:

«Departementet kan ilegge overtredelsesgebyr etter reglene i forvaltningsloven § 44 til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer:

- 1. § 3-1 første ledd (...).*

NVE har fått delegert myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr etter Olje- og energidepartementet, nå Energidepartementet, sitt delegeringsvedtak av 30.10.2019¹⁴.

NVE kan ilegge overtredelsesgebyr dersom det er dokumentert at den ansvarlige har brutt noen av bestemmelsene i energiloven eller vedtak i medhold av loven og at handlingen/unnlåtelsen ble utført forsettlig eller uaktsomt. Det følger av energiloven § 10-7 fjerde ledd at også foretak kan ilegges overtredelsesgebyr.

Det er opp til NVE å avgjøre om vi vil ilegge overtredelsesgebyr når disse rettslige vilkårene er oppfylt. Det følger av energiloven § 10-7 fjerde ledd hvilke hensyn det særlig skal legges vekt på i skjønnsutøvelsen¹⁵.

3.3 Hvordan NVE vurderer de faktiske forholdene

For at NVE skal kunne ilegge overtredelsesgebyr, må vi kunne dokumentere at Vassbrekka Kraft AS har brutt energiloven § 3-1. NVE mener at det er dokumentert at Vassbrekka Kraft AS har bygget elektriske anlegg i forbindelse med etablering av nettilknytningen av Vassbrekka kraftverk uten konsesjon etter energiloven.

Det kommer frem i e-post fra Vassbrekka Kraft AS av 10.02.2021 at anlegget ble bygget høsten 2020, i samme periode som NVE hadde søknaden om nettilknytning til Vassbrekka kraftverk til behandling. I sin redegjørelse for saken, viser BKK Nett AS i brev av 12.05.2021,

¹⁴ FOR-2019-10-31-1455: Delegering av myndighet etter energiloven til Norges vassdrags- og energidirektorat

¹⁵ Energiloven § 10-7 jf. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10 § 44 tredje ledd jf. § 46 annet ledd

til at anlegget ble bygget før NVE har behandlet konsesjonssøknaden, altså uten anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1.

Det følger av energiloven § 3-1 at bygging av elektriske anlegg ikke kan settes i gang før det er gitt konsesjon etter energiloven. Vi mener derfor at det foreligger klar sannsynlighetsovervekt for at Vassbrekka Kraft AS har overtrådt vilkåret i energiloven § 3-1.

3.4 NVEs vurdering av skyldgrad

Skyldkravet

NVE kan bare ilegge overtredelsesgebyr når det er dokumentert at de ulovlige handlingene eller unnlatsene er utført forsettlig eller uaktsomt av en eller flere personer som handlet på vegne av foretaket. Vi kan ilegge overtredelsesgebyr selv om det ikke har vært mulig å finne ut nøyaktig hvilke personer som sto for overtredelsen. Dette gjelder også der det er flere personer som til sammen har overtrådt en regel. NVE kan ikke ilegge overtredelsesgebyr for såkalt force majeure eller hendelige uhell. Det fritar ikke for skyld at man ikke er kjent med de rettsreglene som er overtrådt.

Når en handling er utført med vitende og vilje, vil den være forsettlig. Forsett foreligger selv om man ikke er kjent med at handlingen er ulovlig. Den som handler i strid med kravet til forsvarlig opptreden på et område, er i utgangspunktet uaktsom. Uaktsomheten er grov når handlingen er svært klanderverdig og gir grunn til sterk bebreidelse¹⁶.

Videre legger vi til grunn at i tilfeller hvor det vurderes å sanksjonere brudd på reguleringslovgivning som retter seg mot næringsvirksomhet, normalt vil gjelde en streng aktsomhetsnorm. Foretak som driver økonomisk virksomhet, forutsettes å sette seg godt inn i den reguleringen som gjelder foretakets virksomhet¹⁷.

NVEs vurdering av skyldgrad

NVE registrerer at da konsesjonen for vannkraftverket ble gitt 08.06.2016, var det tenkt at områdekonsesjonær skulle stå for bygging og drift av nettilknytningen til kraftverket. I et slikt tilfelle vil det ikke være nødvendig med egen anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1.

Områdekonsesjonær endret praksisen for tilknytning av småkraftverket i 2019 og Vassbrekka Kraft AS ble informert og søkte deretter om konsesjon for nettilknytningen i juli 2020. Anlegget ble bygget høsten 2020, samtidig som søknad om anleggskonsesjon var til behandling i NVE.

Dette betyr at Vassbrekka Kraft AS var kjent med konsesjonskravet. Etter vår vurdering tilsier dette at skyldgraden er nærmere forsett enn uaktsomhet, da Vassbrekka Kraft AS med kjennskap til konsesjonskravet likevel har bygget og idriftsatt anlegget.

¹⁶ Se lov om straff (straffeloven) LOV-2005-05-20-28 § 22 og § 23

¹⁷ Prop.81 L (2021-2022) punkt 5.5

Vassbrekka Kraft AS har i påvente av konsesjon fra NVE inngått dialog og avtale med BKK Nett AS. De argumenterer for at det etablerte anlegget var å anse som midlertidig og innenfor BKK Nett AS sin områdekonsesjon. Som redegjort for over, kan områdekonsesjonær bare bygge anlegg de selv skal drive. Vassbrekka Kraft AS har søkt om konsesjon for å selv bygge og drive anlegget. NVE mener at dette i utgangspunktet medfører at Vassbrekka Kraft AS har handlet med forsett.

Sett i lys av at det er strenge beviskrav i en sak om overtredelsesgebyr og at det i denne saken er gått svært lang tid fra det første varselet, ser NVE at det kan være vanskelig å dokumentere at det foreligger forsett. Ved at NVE mener at forholdet under enhver omstendighet minst er grovt uaktsomt, vil vurderingen i det følgende ta utgangspunkt i dette.

Som nevnt over, forutsettes det at foretak som driver økonomisk virksomhet setter seg godt inn i reguleringer som gjelder foretakets virksomhet og det gjelder i utgangspunktet en streng aktsomhetsnorm.

Konsesjonsplikten fremgår tydelig av energiloven § 3-1. Kravet til forsvarlig opptreden innebærer etter NVEs mening at man følger de krav som følger av loven, og kontakter NVE som konsesjonsmyndighet, dersom man er usikker på tolkningen av regelverket.

Det er derfor en forventning om at Vassbrekka Kraft AS som konsesjonær har satt seg inn i det regelverket som gjelder, og ellers ville kontaktet NVE dersom de var usikre. Det hadde vært dialog med NVE om når søknaden om anleggskonsesjon ville være ferdig behandlet. En må kunne forvente at konsesjonær adresserer utfordringene de har med å nå sin tidsplan og spør NVE om råd og veiledning, ikke områdekonsesjonær.

Områdekonsesjonæren BKK Nett AS hadde informert Vassbrekka Kraft AS om at de måtte søke anleggskonsesjon. Det er nærliggende å tenke at Vassbrekka Kraft AS stolte på at områdekonsesjonæren hadde kontroll på regelverket.

NVE mener at områdekonsesjonær burde vært tydeligere i sin dialog med Vassbrekka Kraft AS. Prosessen og dialogen etterlater et inntrykk av at partene har forsøkt å omgå regelverket. NVE viser til at BKK Nett AS skriver i brev av 21.05.2021 «*at de ønsket å bidra til å løse kraftverket sin utfordring knyttet til en konsesjonsprosess som nettselskapet hadde bidratt til å utløse.*». Vi har imidlertid ikke bevis for at partene bevisst har forsøkt å omgå regelverket, og dette er ikke tillagt vekt i skyldvurderingen.

NVE mener at dette ikke fritar Vassbrekka Kraft AS for ansvar for å følge regelverket og at de burde ha forstått at tiltaket var avhengig av konsesjon. Det fremstår som svært klanderverdig at en profesjonell part bygger og setter i drift et anlegg uten konsesjon.

NVEs vurdering er at det foreligger en kvalifisert grad av skyld, og at en eller flere på vegne av virksomheten skulle ha sørget for å overholde kravet om anleggskonsesjon før byggingen ble startet.

NVE mener etter dette at handlingen er gjort grovt uaktsomt. Kravet til subjektiv skyld er oppfylt.

3.5 Bruk av overtredelsesgebyr

Om overtredelsesgebyr skal ilegges når de rettslige vilkårene er oppfylt, er opp til NVEs skjønn. I denne vurderingen kan de hensyn som fremgår av forvaltningsloven § 46, jf. § 44 tillegges vekt. Et overtredelsesgebyr skal ilegges etter en samlet vurdering.

Forvaltningsloven § 46 annet ledd angir en rekke hensyn som kan tillegges vekt. I vurderingen av om vi skal ilegge, og hvordan vi skal fastsette overtredelsesgebyr, kan følgende momenter vektlegges:

- sanksjonens preventive virkning
- overtredelsens grovhet, og om noen som handler på vegne av foretaket, har utvist skyld
- om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen
- om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interessere
- om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen
- om det foreligger gjentakelse
- foretakets økonomiske evne
- om andre reaksjoner som følge av lovbruddet blir ilagt foretaket eller noen som har handlet på vegne av det, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt administrativ sanksjon eller straff
- om overenskomst med fremmed stat eller internasjonal organisasjon forutsetter bruk av administrativ foretakssanksjon eller foretaksstraff.

I denne saken har NVE lagt særlig vekt på følgende:

Sanksjonens preventive virkning

NVE mener det er påkrevd å reagere på brudd på konsesjonsplikt generelt, og i denne saken spesielt, for brudd på kravet til anleggskonsesjon slik det følger av energiloven § 3-1. Bakgrunnen for dette er viktigheten av at konsesjonsplikten overholdes, og at reaksjoner på brudd på konsesjonsplikten kan ha en betydelig individuell- og allmennpreventiv virkning som reduserer sannsynligheten for tilsvarende brudd. Videre vil det også være formålstjenlig å reagere mot foretak dersom lovbruddet er begått på grunn av for eksempel dårlige rutiner eller dårlig etterlevde rutiner.

I denne saken forklarer¹⁸ Vassbrekka Kraft AS at overtredelsen har skjedd som følge av en feiltolkning av regelverket, og at de i samråd med områdekonsesjonær har tenkt at alle tillatelser og formaliteter var i orden i påvente av NVEs behandling av søknad om anleggskonsesjon.

¹⁸ NVE ref. 201903441-11

Med reaksjon mot foretaket tydeliggjøres den overordnede forventningen til hva som i deres tilfelle regnes som tilstrekkelig aktsomt, noe som utgjør et viktig aspekt av sanksjonens forebyggende effekt.

Overtreddelsens grovhet

NVE mener at bygging av elektriske anlegg uten konsesjon er svært alvorlig. Kravet om konsesjon innebærer at de anleggene og utbyggingsløsningene som blir realiserte er samfunnsmessig rasjonelle, og at det tas tilstrekkelig hensyn til miljø- og andre samfunnsinteresser.

NVE vil bemerke at når bygging blir igangsatt før det er gitt anleggskonsesjon, vil det i utgangspunktet kunne binde NVEs vurdering av hvilke løsninger det kan gis konsesjon til. Dette følger av at NVEs konsesjonsvurdering er en avveining av et tiltaks fordeler og ulemper. Dersom det allerede er gjort terrenginngrep uten konsesjon, må virkningene ved å eventuelt tilbakeføre disse inngrepene, og virkningene av å gjøre nye terrenginngrep, inkluderes i NVEs vurderinger. For at NVE skal kunne gi konsesjon til en annen løsning enn den som alt er etablert, må fordelene for miljø- og samfunnsinteresser ved å tilbakeføre allerede gjennomførte inngrep være større enn ulempene det ekstra anleggsarbeidet medfører. Ulempene som tilbakeføring og nye anleggsarbeider medfører må med andre ord inkluderes i NVEs vurdering, og kan påvirke hva som blir den mest samfunnsmessig rasjonelle løsningen. Dette gjelder selv om det er tatt hensyn til de punkter som vanligvis inngår i søknader om konsesjon for elektriske anlegg.

Vi viser ellers til vurderingen og konklusjonen om skyldgrad ovenfor. Overtreddelsens art og skyldgrad tilsier etter NVEs vurdering at det er snakk om en grov overtreddelse.

Kunne overtreder ved ulike tiltak ha forebygget overtreddelsen

NVE mener Vassbrekka Kraft AS enkelt kunne ha forebygget overtreddelsen ved å gjøre seg kjent med regelverket i dialog med NVE.

Er overtreddelsen begått for å fremme overtredders interesser

NVE legger til grunn at det ikke er vesentlige forhold i denne saken som fremmer Vassbrekka Kraft AS sine interesser.

Har overtrederen hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtreddelsen

NVE kan ikke dokumentere at Vassbrekka Kraft AS har hatt økonomiske fordeler, eller unngått økonomiske tap direkte eller indirekte, som et resultat av overtreddelsen.

Foreligger det gjentakelse

NVE er ikke kjent med at det foreligger gjentakelse.

Overtreders økonomiske evne

NVE har innhentet økonomiske opplysninger om Vassbrekka Kraft AS fra www.purehelp.no og den økonomiske stillingen anses å være god.

År	Driftsinntekter	Driftsresultat	Ordinært resultat	Sum egenkapital	Omsetning
2023	3 522 000	-1 737 000	-6 828 000	-1 207 000	3 522 000
2022	3 161 000	-1 422 000	-4 478 000	5 621 000	
2021	1 734 000	-712 000	-2 915 000	10 099 000	

Samlet vurdering

På bakgrunn av vurderingene ovenfor mener NVE at bruk av overtredelsesgebyr i denne saken ikke er en uforholdsmessig eller urimelig reaksjon. Etter en samlet vurdering ilegger NVE Vassbrekka Kraft AS et overtredelsesgebyr.

3.6 Overtredelsesgebyrets størrelse

Vi viser til vurderingene i kapittel 3.5 ovenfor. NVE har ved utmåling av gebyret lagt særlig vekt på overtredelsens grovhet og reaksjonens preventive virkning.

NVE mener det er svært viktig at kravet om konsesjon før bygging av elektriske anlegg overholdes. Dette er særlig begrunnet i sanksjonens allmennpreventive virkning. Overtredelsen har så vidt NVE er kjent med ikke hatt noen påviselige faktiske konsekvenser av vesentlig betydning for miljø og landskap. Brudd på kravet om anleggskonsesjon er etter NVEs syn likevel å anse som grovt, da skadepotensialet ved brudd på konsesjonsplikten generelt er stort. Vi viser ellers til grovhetsvurderingen ovenfor.

Vi har i liten grad tidligere ilagt overtredelsesgebyr etter energiloven for ulovlig bygging av konsesjonspliktige anlegg uten anleggskonsesjon. Ved utmåling av gebyrets størrelse er det tatt hensyn til at det er brudd på en svært sentral bestemmelse, som er avgjørende for at konsesjonsordningen skal fungere etter formålet.

I fastsettelsen av gebyrets størrelse har NVE videre sammenlignet med andre lignende saker. I mai 2024 ila NVE to selskap et overtredelsesgebyr på kr. 2 millioner hver for at det ble igangsatt bygging av høyspenningsanlegg uten anleggskonsesjon. I juni 2024 ble det ilagt et overtredelsesgebyr på kr. 1,5 millioner for bygging av to ulike høyspenningsanlegg uten anleggskonsesjon, men av samme virksomhet.

I denne saken mener NVE at graden av skyld er den samme som i sakene fra mai 2024. NVE mener at gebyret derfor i utgangspunktet bør være på samme nivå som i disse sakene. I dokumentasjonen fremkommer det at Vassbrekka Kraft AS trodde at løsningen var innenfor regelverket for områdekonsesjonær. Videre ble anlegget etablert først etter at

Vassbrekka Kraft AS hadde fått bekreftet av BKK at anlegget var innenfor deres områdekonsesjon. NVE mener at sakens opplysninger tilsier at dialog og avtale med områdekonsesjonær kan ha bidratt til at Vassbrekka Kraft AS har trodd at løsningen var innenfor regelverket til områdekonsesjonær. NVE tillegger dette noe vekt i formildende retning sammenlignet med de nevnte sakene. Videre legger vi vekt på at det er gått lang tid fra NVEs første varsel om overtredelsesgebyr. Forsinkelsen i saksbehandlingen skyldes ikke Vassbrekka Kraft AS.

Et overtredelsesgebyr bør som utgangspunkt kunne settes så høyt at formålet med sanksjonen nås. Når et overtredelsesgebyr har fremtredende individuell- og allmennpreventive formål, bør gebyret settes så høyt at den ønskede effekten oppnås¹⁹.

Etter en samlet vurdering mener NVE at saken omhandler en alvorlig overtredelse av en slik grovhet at det klart må reageres med relativt streng reaksjon. Etter en helhetsvurdering fastsetter NVE overtredelsesgebyret skjønnsmessig til 1 000 000 kroner.

Gebyret utgjør ca. 28 prosent av Vassbrekka Kraft AS sin omsetning i 2023.

3.7 Om betaling av overtredelsesgebyr

Faktura blir tilsendt. Innbetalt overtredelsesgebyr tilfaller statskassen.

Overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven²⁰ § 7-2 bokstav e, jf. energiloven § 10-7 annet ledd.

4 Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Kristian Markegård
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

¹⁹ Prop.62 L (2015–2016) Endringer i forvaltningsloven mv. (administrative sanksjoner mv.) side 84.

²⁰ Lov om tvangsfullbyrdelse (tvangsfullbyrdelsesloven) LOV-1992-06-26-86

Mottakerliste:

VASSBREKKA KRAFT AS

Kopimottakerliste:

Energidepartementet

NORSK VANNKRAFT AS - BJØRNAR HALVORSEN

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.